

и основитъ на две голѣми кули, отъ които стражата е бранила града.

Слизаме отъ стенитѣ и навлизаме въ вѫтрешността на града. Но отъ него нищо не се види — всичко е затрупано съ прѣсть, обѣрнатъ е на ниви, застѣти сега съ жито. Водачтѣ ни поведе по слоговетѣ. Къмъ срѣдата стигаме до разкопкитѣ на царскитѣ дворци. Грамадни дѣлані камъни, парчета мраморни кжсове, колони и сводове сѫ разхвѣрлени на разни страни. Разкрита е тронната зала, цѣла постлана съ хубави, гладко одѣлані камъни. Въ нея Омуртагъ е приемалъ своите велики и малки боляри, за да се съветва съ тѣхъ, какъ по-добре да уреди голѣмата си дѣржава, въ която е влизала не само днешна Бѣлгария, но и земитѣ на Сърбия и Ромъния. По нататъкъ сѫ разкрити стаитѣ на царя, въ които той следъ дневнитѣ грижи се е оттеглялъ на почивка.

Взрещъ ли се наоколо, виждашъ, какъ земята е неравна: тукъ малка купчина, тамъ хлѣтнала и снишена земя, а изъ прѣстъта — съ хиляди едри и дребни камъни — явни следи на разрушенъ градъ. Отъ него е разкрито много малко. Плиска, най-старата бѣлгарска столица, чака да я разчистимъ, да я разровимъ, за да видимъ, какъвъ е билъ извѣтре града — чака да разкриемъ площадитѣ, улицитѣ, дворцитѣ на боляритѣ, черквитѣ.

Стохаме мѣлчеливи предъ тѣзи грамадни развалини и се унасяхме въ далечното минало. Искахме да доловимъ силата, мощта на първото бѣлгарско царство, съ неговата славна столица. Искахме да узнаемъ и защо пропадна то, защо изчезна и се зарови подъ земята:

Съ свито сърдце и тѣга напустнахме тѣзи печални останки на нашето далечно минало. Отправихме се къмъ развалинитѣ на цѣрквата, които сѫ на около единъ километъръ далечъ отъ града.

Това е една грамадна цѣрква. Тя е събирада до 3000 богомолци. Днесъ отъ нея сѫ останали само следитѣ на околнитѣ стени, основитѣ на мраморнитѣ колони, добре одѣланитѣ площи по пода и множество разхвѣрляни камъни и тухли. Въ нея царь Борисъ